Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 163 (1163) ♦ Четвер, 31 серпня 1995 року ♦ Ціна договірна

За борги розплачуватимуться всі

Хоча питання про неплатежі за електроенергію порушують давно й постійно, боржникам це, як то кажуть, мов горохом об стінку. І ось настав, нарешті, той момент, коли треба терміново вживати жорстких заходів — насамперед для збереження єдиної енергосистеми країни. Енергетикам уже ніхто не хоче поставляти в борг ні вугілля, ні газ, ні мазут: скільки заплатив, стільки й отримуй. А звідки взяти кошти, якщо споживачі не платять за електроенергію?

Метод взаємозаліків, що переважає нині в розрахунках між Міненерго і постачальниками палива, лише частково рятує становище і аж ніяк не може стати панацеєю від усіх лих. Шахтарі вимагають зарплати, а для цього, як відомо, потрібні «живі гроші». Вони також потрібні для розрахунків з Росією за газ, для закупівлі мазуту у комерційних структур. На сьогодні заборгованість Міненерго за вугілля перевищує 10 трлн. крб., за газ — 35, за мазут — 4 трлн. крб. Крім того, великий борг перед атомними електростанціями та Національним диспетчерським центром. Водночас заборгованість абонентів за електроенергію перевищує 100 трлн. крб. і постійно зростає.

Отож єдиним виходом із ситуації, що склалася, уявляється лише масове відключення споживачів. Необхідно зупинити близько 3 млн. кВт потужностей, а це 16—20 % усіх споживачів. Якщо врахувати, що декого з них не можна відключити за жодних обставин, — металургійні комбінати, виробництва безупинного циклу, залізницю, лікарні та ін., — то серед тих, що залишаться, буде відключено 37 %. Причому сюди потраплять не тільки неплатники, а й ті, хто справно платить, бо розділити їх немає технічних можливостей. Тож за борги доведеться розплачуватися всім.

Поліпшити ситуацію може лише надходження грошей. Бо до зими слід нагромадити бодай мінімально необхідні запаси палива (вугілля — 5 млн. тонн, мазуту — 500 тис. тонн). Інакше взимку доведеться опалювати дровами.

ЧЕРГОВІ КРОКИ НАЗУСТРІЧ

В Україні перебуває делегація Секретаріату Ради Європи, до складу якої входять керівники директоратів з політичних та правових питань. Серед питань, що обговорюватимуться у ході візиту, — остаточне узгодження Спільної програми дій Європейського Союзу, Ради Європи та України (нової формули у співробітництві нашої країни з цими загальноєвропейськими інституціями), що діятиме з осені цього року до січня 1997 року, а також підготовка офіційного візиту в Україну Генерального секретаря Ради Європи Даніеля Таршиса.

Принципова мета цього проекту співробітництва — подальше реформування правової системи та системи місцевого самоврядування, а також вдосконалення механізму правозастосування в Україні. На її впровадження з боку партнерів нашої країни передбачається виділення 2 мільйонів 600 тисяч екю.

Як сумно. Зеленеє свято кінчається...

Глянувши на календар, зітхнув в останній день літа Поет і вилив свою зажуру в ліричні, як серпневі світанки, рядки. «Чого поетам журитися?» — і собі зітхає школярка. — На них ще чекає «болдінська» осінь, на нас — дзвінки, оцінки, дощі...» «Дивні ці люди, чогось засмутилися? — тихцем зазітхав і лелека. — У вирій їм не летіти, крилоньки не стирати...»

Птах боїться зізнатися, бо буде багато сумніше: найстрашніше — не далека дорога на чужину, а прощання з рідним небом, з малою приятелькою, з гніздом у її зеленому подвір'ї. Дівчинка також знає причину найбільшого смутку: школа тут ні до чого, хіба страшні її оцінки? Лелека, її любий товариш, зовсім скоро змахне прощально крилом і розтане маленькою цяткою в осінньому небі. Без нього порожнім стане рідне подвір'я.

І все ж найсумніше Поетові: Поетам завжди випадає найтяжче — зажура людей і птахів торкається їхніх сердець.

...А літо прощається з нами. Ще теплі погожі дні. Ще високе сонце. Ще зелені ліси і сади. Ще далеко попереду листопад. Але його невблаганний провісник — календар — вже скинув свій останній літній аркуш. Подих осені вже відчутно вривається в тихі вечори... Збирайся в далеку дорогу, лелеко. Дівчинко, виглядай його у весняному небі.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Зіновія КОВАЛЯ.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДВІДАЄ КРИМ

Як стало відомо кореспондентові Укрінформу з достовірних джерел, 31 серпня п.р. Президент України Леонід Кучма відвідає східні райони Автономної Республіки Крим. Зокрема, під час перебування у Феодосії планується відвідання Інституту аероуправляючих систем, науково-дослідного інституту «Вертоліт», виробничого об'єднання «Море». Президент України проведе зустрічі з громадськістю міста та з головами міськрайвиконкомів автономії.

Сімферополь.

Українські миротворці себе показали

Югославська сторона під час українсько-югославських консультацій, що відбувалися в Белграді 23–25 серпня, дала високу оцінку позиції України в питанні врегулювання кризи на Балканах, висловившись за активізацію її участі в мирних зусиллях міжнародного співтовариства. Очолював українську делегацію заступник міністра закордонних справ Володимир Хандогій.

Сторони в ході консультацій також висловили обопільну зацікавленість в істотному розширенні двостороннього економічного співробітництва після скасування режиму санкцій ООН щодо СРЮ.

«ВІДДАЙТЕ ЗАРОБЛЕНЕ!» — вимагають шахтарі об'єднання «Дзержинськвугілля»

Триває страйк шахтарів виробничого об'єднання «Дзержинськвугілля» (Донецька область). Страйкують шахти об'єднання — «Нова» та імені Дзержинського. Страйкарі, загальна кількість яких становить близько 250 чоловік, вимагають виплати затриманої зарплати, а також гарантій вчасної виплати її надалі.

Як повідомив диспетчер ВО, внаслідок страйку щодня не видобувається близько 3400 тонн вугілля. Всього у ВО «Дзержинськвугілля» сім шахт.

У номер

Жінки хочуть рівності

1 вересня урядова делегація України на чолі з віце-прем'єр-міністром Іваном Курасом відбуде до Пекіна для участі у 4-й Всесвітній конференції щодо становища жінок.

До складу української делегації увійдуть народні депутати, відповідальні працівники ряду міністерств і відомств. Як очікується, у конференції та форумі неурядових організацій, що їй передуватиме, візьмуть участь до 40 тисяч осіб.

Основна мета зустрічей, що відбудуться під час акції, — обговорення питань про роль жінки у сучасному світі, аналіз існуючих проблем і визначення заходів, здійснення яких допоможе встановленню рівноправ'я жінок і чоловіків.

Гроші повернуть. Можливо

Кожен 7—8-й громадянин нашої країни був ошуканий довірчими товариствами. А держава і силові структури, які повинні його захищати, свої функції практично не виконують. Громадськість не інформується щодо ходу слідства. Вкладники «Фінтрасту», «Алькор-трасту», «Ініс-інвест» та інших не мають статусу потерпілих і тому не можуть звернутися до суду. Така думка керівника громадської правозахисної організації «Інвестор» Володимира Капустовича.

А тим часом під головуванням віце-прем'єр-міністра України, голови координаційного комітету по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю при Президентові України Василя Дурдинця відбулось чергове засідання Комісії з комплексної перевірки діяльності довірчих товариств.

Як випливає з повідомлення МВС, уже порушено 67 кримінальних справ, заарештовано 25 чоловік. 14 довірчих товариств, які допустили порушення відповідних законів, позбавлено ліцензій на трастову діяльність та 19 попереджено.

Членам комісії доручено негайно виїхати в області з тим, щоб розгорнути роботу належним чином і повернути тисячам ошуканих співгромадян їхні гроші.

Прес-служба Кабінету Міністрів України — Укрінформ.

Триває акредитація журналістів на четверту сесію Верховної Ради України

Київ, 29 серпня. Прес-служба Верховної Ради України проводить акредитацію вітчизняних і зарубіжних журналістів на чергову—четверту сесію, яка відкриється 5 вересня. На відміну від попередньої сесії квоту представництва дещо зменшено, але це не зашкодить інтересам засобів масової інформації, а навпаки — навіть повніше задовольнить їх.

Згідно з розроблюваним у нас Положенням про парламентського кореспондента, — сказав керівник прес-служби Василь Іванина, — ми прагнемо всіляко допомагати ЗМІ у спеціалізації та професійно-тематичному вдосконаленні журналістів, які висвітлюють роботу Верховної Ради. Цьому сприятимуть додаткові зусилля й заходи щодо забезпечення консультаціями, допоміжними документами, послугами в підготовці матеріалів та їх передачі до редакцій, той же конкурсний відбір. Завершується акредитація 4 вересня.

Ступенева освіта та наукові ступені

12 липня Верховна Рада України прийняла в першому читанні зміни та доповнення до Закону «Про освіту». Закон важливий, бо він стосується практично кожної родини, де хтось навчається сам або навчає інших. Тому зрозуміла увага громадськості до цього закону. Наша школа нині перебудовується, реформується. Хотілося б, щоб ця реформа була справді кроком до нової якості освіти, а не лише зміною вивісок. Вища школа переходить на багаторівневу систему підготовки фахівців за схемою: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр, яка визначає академічні та кваліфікаційні рівні майбутнього фахівця.

Завершальною ланкою системи неперервної освіти є підготовка та атестація наукових кадрів, яка здійснюється нині через аспірантуру та докторантуру. І все це у стінах вузу, друге — у стінах вузу IV рівня акредитації.

Коротко зупинімося на цих ступенях. Молодший спеціаліст — найпоширеніша форма підготовки фахівців у колишніх середніх спеціальних навчальних закладах, його завершальна ланка кваліфікації. Конче потрібна ланка. Нині вчорашні технікуми, що стали коледжами, мають право готувати, поряд з молодшими спеціалістами, також бакалаврів. Отже, бакалавр — це завершальний рівень кваліфікації для коледжу (технікуму).

Кого ж мають готувати інститути? З'ясовується, бакалаврів, спеціалістів та магістрів. Якщо бакалавр є кваліфікаційним рівнем випускника технікуму (коледжу), то ким він буде в інституті — кваліфікацією випускника чи напіввипускника?

Адже інститут має готувати спеціалістів. Отримання кваліфікації є підсумком певного навчання. А якщо після такого навчання ще треба довчатися, щоб стати спеціалістом, то це навчання неповноцінне.

Інститути IV рівня акредитації мають право готувати магістрів. Це вже не кваліфікаційний, а науковий ступінь. Така вища освіта за кордоном вважається повною. Але щоб бути вченим і розвивати науку, магістри мають здобути докторський ступінь, стати доктором філософії (чи доктором наук). Тобто навчання в зарубіжних університетах характеризується поєднанням кваліфікаційної (фахової) підготовки з науковою підготовкою.

А тепер порівняймо наші та зарубіжні ступені багаторівневої підготовки. Не будемо торкатися кваліфікації молодшого спеціаліста, вона у різних країнах має різні назви. А далі — бакалавр — магістр — доктор філософії, а в нас: бакалавр — спеціаліст — кандидат наук — доктор наук. І то останні наукові ступені в нас фактично винесені за рамки навчального плану. Чому ? Бо десь, колись, хтось так сказав. За останні 10—20 років ми мали нагоду не раз переконатися, що наша методика ступеневої підготовки вимагає вдосконалення, спрощення. Потрібно розробити положення, визначення та вимоги щодо бакалавра,магістра, доктора філософії (доктора наук). Великий досвід ще з XVIII ст. тут має Києво-Могилянська академія.

Найскладніше питання — щодо кандидатів наук та докторів наук. Ніде у світі (хіба що в двох-трьох країнах) немає кандидатів наук. Є магістри. В експериментальному плані — це дещо менше, ніж кандидат наук, але в теоретичному — багато більше.Цей ступінь, як я вже сказав, надають випускникам провідних університетів. Для цього в них на правах факультативів є так звані ступеневі дво-трирічні школи (в Японії чотирирічні). Щось на зразок нашої аспірантури, але складніше в організаційному плані (є декан, лекції, семінарські заняття, заліки, екзамени тощо).

Найвищим науковим ступенем є доктор філософії. Студенти, які успішно навчаються в магістратурі, можуть одразу ж записуватися до докторантури (на 3—4, в Японії — 6 років). Тому-то і стають там докторами в 30—35, а не так, як у нас, — в 55—60 років!

Декотрі намагаються довести, що за кордоном є два докторські ступені. Так, є, але тільки в медицині й ветеринарній медицині. Випускник цих вузів отримує кваліфікацію «доктор медицини» чи «доктор ветеринарної медицини», а опісля, за наслідками наукової роботи, він захищає докторську дисертацію на ступінь доктора філософії.

І ще один приклад: за кордоном окремим особам надають звання почесного доктора — Doctor honoris causa, але це різні речі. У нас також, щоправда, значно рідше, і то в основному іноземцям, надають звання почесного доктора університету. У цьому зв'язку постає питання — на якій підставі в наших університетах надають ступінь доктора філософії іноземцям, що закінчують тут аспірантуру? Якщо вони мають уже ступінь магістра, то питання відпадає, але якщо це просто бакалаври чи спеціалісти, то тут ми перестаралися.

І ще про одне. Останнім часом ми надто захоплюємося закордонним досвідом, сліпо його копіюємо, забуваючи про власні надбання. Я давно стежу за досягненнями закордонної освіти і маю 35 років роботи в нашій вищій школі. Так-от, наша освіта аніскільки не гірша від закордонної, лише в організаційному плані вона дещо відмінна.

Ми не можемо миритися з тим, коли студент чи кваліфікований фахівець, переїхавши до іншої країни, не може продовжити навчання чи отримати працю за фахом тому, що наші навчальні плани чи дипломи відрізняються від закордонних. Ми живемо у світі стандартів, де все нестандартне відкидається.

Крім того, якщо ви хочете гармонійно вписатися в інший світ, треба перш за все його знати, володіти мовою. Мовою міжнародного спілкування нині стала англійська. Все це потрібно мати на увазі, реформуючи нашу освіту. І нічого складного в цьому немає. Наші студенти та випускники не раз доводили свої здібності за кордоном. Головне, щоб це були справжні студенти, тобто люди, що бажають вчитися.Саме на таких і мають бути розраховані програми навчання. Ледачим нічого робити у вузах, на них шкода тратити час і кошти. А якщо ми хочемо залишити все так, як є, — не варто розпочинати реформи.

Наші вчені за рівнем підготовки не поступаються закордонним, але матеріально-технічні можливості їх роботи,на превеликий жаль, не витримують жодного порівняння з можливостями закордонних наукових установ. Ось на це і потрібно звернути першочергову увагу. А що головним замовником наукової роботи у нас є держава, то пріоритетну роль тут треба надавати тим дослідженням, які забезпечують економічну незалежність України, її становлення як цивілізованої держави (це паливно-енергетичний комплекс, наукоємні технології, виготовлення ефективних діагностичних та лікувальних препаратів тощо). Але для цього науку потрібно об'єднати організаційно. Нині вона дуже розпорошена і не підпорядкована державній ідеї.

Реформа освіти тісно пов'язана з реформою науки. Я вважаю, що в нас є всі можливості для того, щоб, зберігаючи і розвиваючи надбання в галузі освіти та науки, привести поступово їх у відповідність зі світовими стандартами.

Валентин ЯБЛОНСЬКИЙ,
член постійної Комісії Верховної Ради України з питань науки та народної освіти, професор.

Актуальне інтерв'ю

ЧУЖИЙ ДОСВІД — ВАГОМА ПІДМОГА

Навесні цього року у Верховній Раді України почали створюватися депутатські групи, які покликані займатися розвитком двосторонніх зв'язків з парламентаріями інших країн. Наскільки активно йде цей процес, чи можна вже говорити про певні реалії? З проханням оцінити ситуацію кореспондент «Голосу України» звернувся до завідуючого відділом міжпарламентських зв'язків Секретаріату Верховної Ради Анатолія Шевчука.

— Створюючи групи «за інтересами», наші депутати аж ніяк не «винаходять велосипед»: така практика існує в усьому світі. Але для Верховної Ради — це справа нова...

— Дійсно: адже парламент суверенної України будує засади своєї діяльності, про які ще кілька років тому й мови не могло йти. Тому для нас дуже важлива практика створення дорадчих депутатських груп, які б сприяли діяльності Верховної Ради на світовій арені. Вже існує кілька десятків таких груп. Сфера їхньої дії — географічно — дуже широка: приміром, створені україно-американська, україно-китайська групи, багато депутатів об'єдналися в ім'я співпраці з парламентаріями країн СНД, Центральної та Східної Європи.

— І робота йде повним ходом?

— Поки що не можу похвалитися: групи організувались порівняно недавно, а згодом і попередня сесія парламенту закінчилася, депутати поїхали у відпустки. Отже, поки що процес іде на рівні документального закріплення статусу груп, їх особового складу тощо. У багатьох групах ще немає керівника. Причому, штучно підштовхнути справу неможливо: вибір групи — це чисто добровільна справа депутата, і повинен минути час, щоб той міг чітко визначитися, до якої з них приєднатися. Хоча деяка конкретика у діяльності груп з'явилася.

— Будь ласка, наведіть характерні, на ваш погляд, приклади.

— Добре слово вже сьогодні можу сказати про діяльність україно-молдовської депутатської групи. Зокрема, найближчим часом у Чернівцях відбудеться робоча зустріч парламентаріїв обох країн. На неї запрошені і представники виконавчої влади на місцях. Спільними зусиллями вирішуватимуться конкретні питання взаємовідносин України та Молдови: транспортне сполучення, робота митниць. Це — проблеми, які в принципі не обов'язково підлягають законодавчому контролю, але ми вважаємо, що участь парламентаріїв у їх вирішенні принесе велику користь.

У найближчій перспективі — представницький семінар, на якому парламентарії України та Австрії проведуть порівняльний аналіз практики, підготовки документів для розгляду парламентами цих країн, зокрема, у галузі економічних законопроектів. Такий крок дуже важливий для Верховної Ради, адже австрійський парламент має багатий і плідний досвід законотворчості.

Взагалі без знайомства з зарубіжним досвідом діяльність Верховної Ради багато у чому втратила б. Звичайно, ніхто не збирається його копіювати. Слід запозичити те, що корисне для нас, і творчо запровадити як у процес розробки українського законодавства, так і в життя нашої держави. Така практика — одна з головних передумов успішної роботи наших міжпарламентських груп.

— А як це робитиметься на практиці?

— Ось приклад. У Києві побувала делегація депутатів Всекитайських зборів народних представників. Вона ознайомила членів україно-китайської міжпарламентської групи з законами щодо іноземних інвестицій та вільних економічних зон, недавно прийнятих парламентом КНР. Висновок, зроблений депутатами ВР, був одностайний: нам слід якомога швидше і детальніше вивчити ці закони, оскільки вони несуть значний позитивний потенціал для України.

— Отже, «процес пішов». І — без проблем?

— На жаль, проблеми є. Найголовніша з них — мовна. Приміром, у розпорядженні нашого відділу (а саме він займається підготовкою та реферуванням «чужих» законів для депутатів Верховної Ради) просто немає стількох знавців китайської мови, які б переклали ці закони на українську, тому ми домовилися з китайськими парламентаріями, що вони надішлють до Верховної Ради ці тексти у перекладі на англійську мову. Втім, справа не лише у мовній «екзотиці». Сьогодні у нашому розпорядженні є пакети цікавих законодавчих документів, люб'язно наданих Верховній Раді на прохання наших міжпарламентських груп парламентами Великобританії та США. Але, по-перше, переклад з іноземної мови нині справа дуже дорога фінансово, а по-друге, 500-сторінковий документ за тиждень не перекладеш: кваліфікованій людині, яка до того ж повинна знати юриспруденцію, на це потрібно кілька місяців.

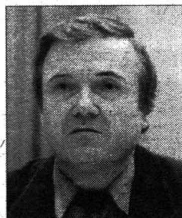
Від проблем нікуди не дінешся. Повторюся: практика створення у Верховній Раді міжпарламентських груп почалася лише навесні цього року. Організаційний період завершено. Тепер нашому відділу — разом з Комісією Верховної Ради у закордонних справах та зв'язках з СНД — залишилося «підштовхнути» ці групи до широкомасштабної конкретної праці.

Інтерв'ю вів Володимир САВЦОВ.

ПАЛІТРА ЕКОНОМІКИ

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук, професор

Аналіз економічної ситуації в Україні

НАЙБІЛЬШ повно економічну ситуацію в тій чи іншій країні характеризує такий комплексний, агрегатний показник, як валовий внутрішній продукт. У минулому 1994 р. ВВП України становив 1137794 млрд. крб. (за даними Міністерства статистики України). За даними Європейського центру макроекономічного аналізу України, ВВП торік становив 1080307 млрд. крб. Якщо цю величину перерахувати за середньозваженим валютним курсом минулого року в долари, то ВВП України за 1994 рік оцінюється в розмірі 47,5 млрд. дол. США. Якщо цю суму розділити на чисельність населення України, то ВВП на душу населення становитиме 912 дол.(в 1990 р. цей показник дорівнював 2467 дол.). Обсяг ВВП на душу населення в Україні в 20—25 разів менший, ніж в економічно розвинених країнах.

Отже, Україна характеризується низьким рівнем виробництва валового внутрішнього продукту. І це найбільш глибинна причина зубожіння населення. Доки в нас не почне зростати ВВП, то не зростатиме життєвий рівень населення. Отже, зростання ВВП має стати основним пріоритетом економічної політики. Це основа розв'язання всіх економічних і соціальних проблем.

До сказаного слід додати, що ніхто не знає, які справжні обсяги ВВП України. Вище йшлося про ВВП офіційної економіки. «Тіньова» економіка в Україні щодо офіційної становить близько 50 відсотків (в інших країнах — 10—15 відсотків). Це означає, що поряд з офіційною економікою існує ще така сама неофіційна економіка, тобто насправді ВВП України щонайменше вдвічі більший, ніж дає офіційна статистика. Статистичні дані стосовно ВВП не враховують значної частини економічної діяльності. Крім того, у нас спотворено валютний курс карбованця в бік його зниження, що вимагає додаткової корекції обсягів ВВП. Треба також мати на увазі величезні масштаби пограбування ВВП України, в тому числі шляхом приховування значної частини експорту.

Другим загальним показником економічної ситуації є коефіцієнт залежності країни від імпорту. Коефіцієнт залежності України від імпорту становить 41 відсоток (у США — 9,5, в Японії — 14,0, у Франції — 20,5 відсотка. Звідси випливає завдання: підвищити ступінь економічної самодостатності України, тобто підвищити питому вагу виробництв, що мають замкнений цикл (нині в нас менше як 50 відсотків таких виробництв). Це ще один пріоритет економічної політики. Йдеться, звичайно, не про ізоляціоністський курс і тим більше не про автаркію, що було б згубно для України, а про підвищення ступеня її економічної самодостатності.

Третій загальний показник економічної ситуації — дефіцит державного бюджету. Дефіцит консолідованого бюджету України 1994 року становить 9,6 відсотка ВВП. Це доволі високий процент. 1995 року дефіцит бюджету має становити 7,3 відсотка. Є наміри довести його 1996 року до 6, а 1997 року — до 4 відсотків.

Четвертий загальний показник економічної ситуації — це внутрішній і зовнішній борг держави. Внутрішній борг України не викликає тривоги, навпаки, є тривога з приводу того, що зубожіле населення не купує державні акції і облігації. Вклади населення в ощадбанку за червень 1995 року становили 4 трлн.666,7 млрд. крб. Інша ситуація склалася із зовнішнім боргом, який досяг 7,5 млрд. доларів. Суть справи не в розмірах зовнішнього боргу, а в тому, що Україна неспроможна його сплачувати. Вона оголосила себе банкрутом і разом з тим вносить до бюджету нові іноземні позики на мільярди доларів. Деякі кредити йдуть транзитом до Росії та Туркменистану як плата за енергоносії. Енергетичну проблему створено багато в чому штучно (треба заощаджувати енергоресурси, переходити на нові технології, міняти структуру виробництва тощо). Україна споживає майже 90 млрд.м^3 газу на рік. Для порівняння: Франція споживає 30 млрд.м^3 газу і випускає в 5 разів більше товарної продукції, ніж Україна.

П'ятий загальний показник економічної ситуації — рівень безробіття. В червні 1995 року рівень безробіття (84600 чол.) становив 0,4 відсотка усієї робочої сили. Статистика відображає лише кількість зареєстрованих безробітних. За оцінками Світового банку, відкрите безробіття в Україні становить 3—6, а приховане — 35 відсотків.

І, нарешті, шостий загальний показник економічної ситуації — це життєвий рівень населення і тривалість життя людини. Якщо реальну заробітну плату 1990 року взяти за 100, то в другому кварталі 1995 року вона становила 35,8. Годі вже казати про мізерні пенсії. За межею бідності опинилася переважна більшість населення. Частка вартості праці в ВВП у першому кварталі 1995 року становила 39 відсотків. Зубожіння населення позначилося на зниженні калорійності білкового раціону з 3597 калорій 1990 року приблизно до 2500 калорій тепер. Середня тривалість життя в Україні становить 69 років (у жінок трохи вища, а в чоловіків нижча). Це дуже низький показник порівняно з розвиненими країнами. В Україні відбувається депопуляція. Кількість померлих перевищила кількість народжених в 1991 році на 39,2 тис. чол., 1992 — на 100,3 тис., 1993 — на 184, 2 тис., в 1994 році — на 243,1 тис. чол. За перше півріччя 1995 року населення України зменшилося на 160 тис. чоловік. Процеси вимирання населення з кожним роком прискорюються. Якщо така тенденція триватиме, то нависне серйозна загроза над існуванням української популяції. В такої тенденції дві основні причини — зубожіння населення і забруднення довкілля.

Ось такий вигляд мають шість загальних показників, що характеризують економічну ситуацію в Україні.

ТЕПЕР перейдімо до особливостей економічної ситуації в Україні в першому півріччі 1995 року. Вона продовжує залишатися тяжкою. Достатніх підстав для висновку про формування нової економічної ситуації, про що не раз заявляв Президент, немає. Нині нас за горло тримають три проблеми: спад виробництва, криза неплатежів і зовнішній борг. Усі ці проблеми, на мій погляд, багато в чому створено штучно.

Статистичні дані такі. За перше півріччя 1995 року порівняно з першим півріччям 1994-го валовий внутрішній продукт зменшився на 11,4 відсотка, обсяг промислової продукції — на 13,6, виробництво товарів народного вжитку — на 22,4 відсотка, у тому числі продовольчих товарів на 18,6, непродовольчих товарів — на 33,1 відсотка. Обсяг виробництва в легкій промисловості скоротився на 40,9, у харчовій промисловості — на 17,5, в машинобудуванні та металообробці — на 24,8 відсотка. Спад виробництва в Україні має не структурний, а загальний характер і найбільше торкнувся галузей, що виробляють товари народного вжитку. Крім того, у зв'язку з несприятливими макроекономічними умовами спад виробництва відбувається на тлі згасання інвестиційної діяльності.

Склалася парадоксальна ситуація, коли одночасно зі спадом виробництва відбувається затоварювання продукції як виробничого, так і невиробничого призначення (у зв'язку з придушенням попиту і загостренням проблеми неплатежів). Це зумовлює входження економіки в новий етап спаду виробництва. Спричинилася до цього політика, вістря якої було спрямоване на стримування зростання заробітної плати, контроль над фондами споживання підприємств, придушення платоспроможного попиту. У нас переважає інфляція витрат, а лікували її як інфляцію попиту, що, безперечно, було помилкою. Без стимулювання попиту неможливо зупинити спад виробництва.

В Україні за перше півріччя цього року продуктивність праці знизилася на 5,8 відсотка. Дефіцит консолідованого бюджету становить 97149,2 млрд.крб. Кожне п'яте підприємство — збиткове.

ЩО МОЖНА віднести до позитиву? Спостерігаються деякі ознаки фінансової і цінової стабілізації. Поетапно скорочується дефіцит державного бюджету. Дещо вдалося погамувати інфляцію: в листопаді минулого року вона становила 74 відсотки, в січні цього року — 21,2, в травні — 4,6, в червні — 4,8, в липні — 5,3 відсотка. Ми вийшли на рівень 5 відсотків інфляції на місяць, і дай нам Боже на цьому рівні втриматися до кінця року (є небезпека зриву до нового витку інфляції). У зв'язку із зниженням рівня інфляції істотно знижено облікову ставку Національного банку, що полегшує доступ до кредитів. До позитиву також треба віднести утримування відносно стабільного валютного курсу (щоправда, його штучно підтримували за рахунок валютних інтервенцій на валютний ринок). Останнім часом курс карбованця дещо дестабілізувався, перш за все у зв'язку з оголошенням дати грошової реформи. Вплинуло, звичайно, і подальше падіння виробництва. Монетаристські методи дають швидкий ефект, який так само швидко випаровується. Крім того, Національний банк має обмежені можливості для здійснення валютних інтервенцій.

На основі лібералізації економічної діяльності, і перш за все зовнішньоекономічної, Україна просунулася до стану відкритої економіки. Відбувається деяке нарощування експорту. Законодавчо розв'язане питання про створення фінансово-промислових груп (хоча до цього не можна ставитися однозначно, бо є небезпека економічного закабалення України). Зроблено певні кроки по шляху створення ринкової інфраструктури, запрацювала аграрна біржа, почав працювати ринок первинних цінних паперів, зокрема запущено механізм розміщення державних цінних паперів. Що стосується приватизації, то треба зазначити: вона здійснюється, але кволо, мляво, багато в чому спотворено.

РЕФОРМУВАННЯ в Україні ввійшло до критичної фази. Якщо не вдасться зупинити спад виробництва і пожвавити ділову активність, то можна втратити химерні результати фінансової стабілізації, досягнутої монетаристськими методами, що, власне, вже почало відчуватися. Тривкої фінансової стабілізації не можна досягти суто фінансовими методами, не зачіпаючи виробництво.

Україна — країна з величезним потенціалом. Розвідані запаси нафти становлять 234,8 млн.т (нині видобуваємо 4,2 млн.т на рік). Запаси кам'яного вугілля становлять 100 млрд.т (торік видобуток вугілля становив 75,9 млн.т). Україна має великі запаси залізної руди, марганцю, сірки, є навіть золото. За різноманітністю корисних копалин, за щільністю родовищ Україна належить до найбільш забезпечених мінеральними ресурсами країн світу. Україна видобуває 5 відсотків світового обсягу мінеральних ресурсів, але тільки 12 відсотків з них надходить у виробництво, решта йде у відвали (в західних країнах у виробництво надходить близько 60 відсотків). В Україні розроблено 90 видів покладів корисних копалин, є 8 тис. родовищ. Україна має майже третину (28,6 відсотка) чорноземів світу. До цього слід додати значний індустріальний потенціал (який, на жаль, руйнується) та могутній інтелектуальний потенціал, що його використовують вкрай незадовільно.

Для виходу з кризи особливе значення має правильне визначення пріоритетів економічної політики. Виходячи з наявної ситуації, основним пріоритетом економічної політики має стати не фінансова стабілізація на основі монетаристських методів, а створення сприятливого інвестиційного клімату (якщо не підуть інвестиції, то немає звідки взятися виходу з кризи) і сприятливих умов для пожвавлення трудової, ділової та підприємницької активності, стимулювання виробництва й підвищення конкурентоспроможності наших товарів, підвищення продуктивності праці на основі науково-технічного прогресу і нових стимулів до праці, пов'язаних з приватизацією і реформою заробітної плати і доходів у цілому.

Найпекучіша проблема України — нестача капіталу. В цьому зв'язку життєво важливе значення мають створення і розвиток фондового ринку (ринку цінних паперів як представників капіталу). Тією ланкою, вхопившись за яку можна витягти весь ланцюг реформування економіки України, є створення сприятливих умов (податкових, кредитних, страхових тощо) для процесу капіталотворення. Вражає та наполегливість, з якою керівництво України домагається зовнішньої допомоги (яка, до речі, не є грантом, а кредитом і яку треба повертати). Врятувати нас може не зовнішня допомога, а внутрішнє життєдайне джерело — процес капіталотворення.

Загальний висновок такий. Ми маємо те, чого могли б не мати, і не маємо того, що могли б мати.

У номер

● *Полтава*

Безкоштовні телефонні розмови відходять у минуле

Останній загальний привілей у вигляді безкоштовного користування вуличними телефонними апаратами вирішено скасувати в Полтаві. Вже незабаром мешканці міста, якщо захочуть з кимось поговорити, змушені будуть купувати спеціальні жетони. Скільки коштуватиме один такий жетон, поки що невідомо, однак, за деякими прогнозами, його ціна не тільки істотно вплине на зменшення черг біля вуличних телефонних автоматів, а й на тривалість самих розмов. Не обминуть нововведення і власників квартирних телефонів. Окрім традиційної абонентної плати їм доведеться розраховуватися за кожну понаднормову хвилину розмови. Вже відомо, що норма, як і в більшості цивілізованих країн світу, становитиме 15 хвилин на добу, тобто, всі додаткові нарахування відбуватимуться з 16 хвилини.

● *Корсунь-Шевченківський*

Отруйна макрель

Груповий випадок отруєння макреллю гарячого копчіння стався у Корсунь-Шевченковому Черкаської області.

Рибу, час реалізації якої не більше 72 годин, завіз з Польщі місцевий бізнесмен. Кількість завезеної риби, скільки часу вона була у дорозі, з'ясовують правоохоронні органи разом із санепідслужбою, повідомив Укрінформу прес-центр Міністерства охорони здоров'я України.

Відомо лише, що до місцевої лікарні доставлено 50 потерпілих, серед яких 13 дітей. В усіх підозра на сальмонельоз.

З'ясовуються також інші адреси завезення отруйної риби.

Поки що попереджаємо громадян не купляти рибу у випадкових осіб, в невстановлених місцях, при відсутності сертифіката якості.

● *Київ*

Про найважливіше в житті України

На брифінгу в адміністрації Президента її керівник Дмитро Табачник поінформував журналістів про найважливіші, на його думку, події, що відбулися й відбудуться в Україні. Зокрема, про заснування ордена Ярослава Мудрого як найвищої відзнаки України, про роботу комісії з перевірки роботи трастів, завершення формування районних держадміністрацій. Було названо конкретні цифри. Так, наприклад, порушено 67 кримінальних справ щодо трастів.

Має відбутися засідання Кабінету міністрів, на якому розглядатимуть проект Державного бюджету на 1996 рік. Створено також Державну комісію з реформування науки.

Дітям Чорнобиля

До аеропорту «Бориспіль» прибув із США вантаж з медикаментами і обладнанням для Фонду допомоги дітям Чорнобиля. Як повідомили у посольстві США, доставлена партія медикаментів є завершальною у рамках гранта «Проект з підготовки онкологів і постачання ліків». Цей грант у розмірі 350 тисяч доларів наданий фондові американським урядом 21 вересня 1994 року через Агентство з міжнародного розвитку США.

Доставлені із США медикаменти буде направлено до лікарень Вінниці, Луганська, Черкас, Дніпропетровська, Києва та Львова. У складі вантажу — вакцини проти гепатиту, антибіотики, гінекологічні медикаменти, а також оптичні аналізатори і стерилізатори для створення нової інтерокулярної лабораторії в Києві.

Урожай-95

ЧОМУ ПІДВЕЛИ ЧОРНОЗЕМИ

Вінниччина, як і торік, матиме 2 мільйони тонн зернових. Середня врожайність також на минулорічному рівні — трохи більше 32 центнерів на круг.

— Наші показники могли б бути значно кращими, — каже начальник обласного управління сільського господарства кандидат сільськогосподарських наук Микола Кучер. — Справа в тому, що у зерновиробництво вкладено колосальні кошти. А ось віддача...

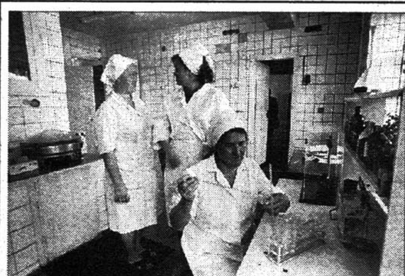
Загальну картину зіпсували колишні лідери. Бершадський район, скажімо, для якого 40 центнерів зерна з гектара вважалося низьким показником, «з'їхав» до 29 центнерів. Вал зерна тут такий, як і в Немирівському районі, де традиційно пасуть задніх у землеробстві. Не гірші, ніж у Бершадському, землі в Ямпільському і Чечельницькому районах. Але й там на чорноземах, про які кажуть, що вони такі масні, хоч на хліб намащуй, не густо з урожаєм: намолочено відповідно 33 і 27 центнерів з гектара. Чому ж підвели чорноземи?

— Згадані райони, — продовжує начальник облсільгоспуправління, — підвели погодні умови. Під час наливання зерна дощі обійшли їхні поля стороною. А пізніше високі температури, що нинішнього року були на 5, а то й на 10 градусів вищі за традиційні, «запекли» зерно. Звичайно, не можна скидати з рахунку й низьку організацію робіт. А дехто з лідерів, я б сказав, взагалі зазнався.

На закінчення жнив в області відбудеться науково-практична конференція з питань подальшого розвитку зернового виробництва. Спеціалісти вважають, що реальний показник для Вінниччини — 2,5 мільйона тонн ранніх зернових. Як його досягти? Поради подільським хліборобам з цього приводу дадуть на конференції науковці Українського аграрного університету, Інституту землеробства і захисту рослин, Одеського селекційно-генетичного інституту та ряду інших наукових установ.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

А «Господарю» лише три роки

Акціонерному товариству «Господар», що у Фастівському районі на Київщині, виповнилося три роки, але воно вже міцно стало на ноги. Тут виробляють молоко, сметану, масло, сир, а також хліб, всілякі булочні вироби. Окрім того, «Господар» має ательє мод «Силует» з цехами пошиття чоловічого та жіночого одягу, магазини, кіоски, буфети, бари тощо. За задумом керівника товариства Василя Кулініча на території молокозаводу створюють зимовий сад, будують зал засідань. Усе, що виробляють у товаристві, має попит у споживачів, а воно отримує від того добрі прибутки. Одне слово, добрі господарі у «Господарі».

На знімках: у виробничій лабораторії молокозаводу; в ательє господарства.

Фото Михайла САЧКА.

Село збудувало завод

У селі Кульчин, що неподалік від райцентру Турійськ, відкрито цех переробки молока, або, як ще його називають, міні-маслозавод. На перший погляд, подія ніби й рядова. Але для поліського району Волині вона має особливе значення.

Справа в тім, що тут донині не було жодного підприємства переробної промисловості. Роками сільськогосподарські підприємства вивозили сировину за межі району — за 35—50 кілометрів. Тому, коли районну Раду очолив Богдан Шиба, одразу ж було розроблено програму розвитку переробної промисловості на Ратнівщині. В першу чергу — будівництва хлібопекарень і молочних цехів.

Засновниками цеху з переробки молочної продукції в Кульчині стали місцеве КСП «Кульчинське» і київська фірма «АТТІС», яка займається технологіями та обладнанням харчової промисловості. Вони створили спільне акціонерне товариство закритого типу «Камілла». Установчим договором визначено, що 35 відсотків чистого прибутку — за «АТТІСом», а 65 — за місцевим господарством. Кульчинці надали приміщення, а їхні київські партнери — завезли, встановили і запустили в експлуатацію потрібне устаткування. Все це було зроблено лише за два місяці. Вартість обладнання — 10 мільярдів карбованців.

— Маємо добру надію, що затрати швидко окупляться, — розповідав при зустрічі президент акціонерного товариства «Камілла», він же голова КСП «Кульчинське», Анатолій Турчинський. — Можемо щодоби переробляти 6 тонн молока — на масло, сир, сметану. Нам кажуть: «Державного масла нікуди дівати... Що, мовляв, будете зі своїм робити?» Ми над цим думали. Реалізація продукції — це справа фірми «АТТІС». Перші тонни масла ми вже відправили до Києва. На черзі нова партія. Продаємо також своїм людям, мешканцям райцентру. На кожному кілограмові виробленого масла маємо 50 тисяч карбованців чистого прибутку. Крім того, відкриття молочного цеху в селі — це 15 нових робочих місць.

Розмовляючи на цю тему з Богданом Павловичем Шибою, я дізнався, що у селі Новий Двір ця ж фірма «АТТІС» спільно з місцевим господарством домовляються про будівництво молочного цеху з переробки 9 тонн молока на добу. Невдовзі в селі Дуліби монтуватимуть устаткування з переробки 5 тонн молока на добу. КСП «Волинь», яке ось уже тридцять років очолює Станіслав Грищенко, за 25 тонн цукру на одному з одеських заводів придбало новітнє устаткування для молочного цеху.

— Згідно з районною програмою розвитку переробної промисловості до кінця року в нас працюватиме три молочних цехи, дві пекарні, — ділиться Богдан Павлович. — Приватна фірма «Фенікс» створила спільне українсько-німецьке підприємство, яке виготовлятиме в широкому асортименті макаронні вироби. Одне слово, використовуємо всі форми власності, аби людям на Поліссі жилося краще. Хочемо, щоб наші люди вміли не тільки виробляти, а й переробляти свою продукцію.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Спорт

Литовці також не сплять

У попередньому числі нашої газети ми ознайомили читачів із складом національної збірної України, яка готується до матчу відбірного турніру чемпіонату Європи проти команди Литви. Призначено це побачення на 6 вересня у Вільнюсі, на стадіоні «Жальгіріс».

Як повідомив мій колега, оглядач литовської газети «Республіка» Вітаутас Сауліс, серйозно до цієї зустрічі готуються і його земляки-футболісти.

— Гадаю, українським уболівальникам, — розповів він, — буде цікаво дізнатися про те, що збірна Литви нинішнього року, окрім офіційних матчів єврочемпіонату, зіграла й кілька товариських. Спершу в гостях вона поступилася футболістам Польщі — 1:4, потім удома обіграла збірну Греції — 2:1, розійшлася полюбовно з командою Білорусі — 1:1. У Ризі пройшов турнір збірних прибалтійських країн. Наші перемогли естонців — 7:0 і поступилися латишам — 0:2, які й стали переможцями змагання. До речі, проти греків, білорусів і в Ризі наша команда грала без легіонерів.

— **А зараз вони будуть?**

— Звичайно.

— **Тоді оголосіть, будь ласка, весь список.**

— Почну з наставника збірної Беньямінаса Зелькявічуса. Цей пан добре знайомий прихильникам футболу у вашій країні, бо у молоді роки успішно грав за донецький «Шахтар». Закінчивши кар'єру гравця, успішно працював тренером «Жальгіріса». Ну, а тепер склад збірної: воротарі — Гінтарас Стауче («Ізмір Карсіка», Туреччина), Вальдас Мартинкенас (ФК «Віль», Швейцарія); захисники — Томас Жюкас («Ромар» Мажейкяй), Раймондас Вайнорас («Інкарас-Гріфас», Каунас), Андрій Терешкінас («Жальгіріс», Вільнюс), Арунас Шуйка («Лонгбю», Данія), Томас Канчельскіс («Кареда-Сакалас», Шяуляй); півзахисники — В'ячеслав Сукристов («Хапоель», Хайфа, Ізраїль), Рамунас Стонкус («Жальгіріс», Вільнюс), Ареліюс Скарбалюс, Дарюс Мацелявічюс («Інкарас-Гріфас», Каунас), Аудрюс Жута («Арас», Клайпеда); нападаючі — Вальдас Іванаускас («Гамбург», Німеччина), Вайдотас Шлякіс (ФК «Віль», Швейцарія).

І тут є ваші знайомі: Мартинкенас, який виступав за київське «Динамо», а тепер — за клуб другого швейцарського дивізіону.

— **А Томас Канчельскіс бува не родич нашого Андрія?**

— Ні. Але було б лінше, якби Андрій, який народився і став футболістом в Україні (якщо не помиляюся,батько його — литовець, а мама — українка), грав не за збірну Росії, а за українську або литовську команду. Втім, то його особиста справа, за кого грати. Йому ж дуже кортіло потрапити на чемпіонат світу...

Отже, наступної середи — цікавий футбол. Зрозуміло, що наша збірна постарається взяти реванш за прикру поразку від литовців у домашньому матчі минулої осені.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

***

Футбол. Першість країни. Друга ліга. Група А. 7-й тур. Чорноморець-2 — Скіфи — 0:1, Олімпія — Гарай — 1:2, Галичина — Десна — 1:0, Карпати — Схід — 4:0, Меліоратор — Газівник — 2:0, Водник — Авангард — 7:0, Автомобіліст — Система-Борекс — 1:1, Хімік — Темп-Адвіс — неявка гостей, Хутровик — Керамік — 1:1, Нива — Рось-Трансімпекс — 2:1.

Баскетбол. Товариський матч. Київ-Баскет — національна збірна Єгипту. 93:67.

Коментар

Над ринком скупчуються тіні

ДИНАМІКА зростання цін на споживчому ринку свідчить про те, що послуги населенню дорожчають значно швидше, ніж товари широкого вжитку. Пояснюється це здебільшого тим, що вітчизняний сервіс стрімко просувається до тіньового сектора, а плата за комунально-побутові послуги наближається до собівартості.

Державним підприємствам дедалі важче конкурувати з підприємствами інших форм власності, які краще сприймають нинішню кон'юнктуру, не обтяжені адміністративним опікуванням і вільні від різного роду обмежень у питаннях нормування й оплати праці. Поява на ринку нових видів послуг — від брокерських до ріелтерських — не так поглибила ринок сервісного обслуговування населення, як підкреслила помітну перевагу підприємницьких структур у боротьбі за клієнта. Дещо уражений працівник державної сфери обслуговування у відповідь, що називається «пішов у народ», пропонуючи поголити, постригти, перелицювати, прибрати тощо. І скоро переконався, як це вигідно — заробляти неоподатковуваний дохід, тобто перебиватися «халтурою». Одне слово, цей працівник сьогодні робить і свій посильний внесок у тіньову економіку. А саме вона не дає змоги збільшити реальний розмір валового внутрішнього продукту не за рахунок зростання цін на послуги, а внаслідок розширення сфери послуг і покращання їхньої якості.

Держава в особі міністерств і відомств, схаменувшись, узялася було наводити порядок. І цілком обґрунтованим скидався перший крок: передати з балансів підприємств на баланс місцевих Рад обважнілу інфраструктуру соціального побуту разом з відомчим житлом. І те, й інше, прямо скажемо, перебуває в занедбаному стані. Проте не так швидко робиться, як говориться. Тим паче, що тут настав час чергового етапу адміністративно-командної перебудови, пов'язаної цього разу з ліквідацією облвиконкомів. До того ж справ на ринку послуг і без того вдосталь. Скажімо, домогтися, щоб внаслідок податкової і цінової нестабільності не зросли ціни на бензин, а відтак — не зменшилися прибутки власників бензоколонок. І таки домоглися. І зовсім не з економічних міркувань. На заздрість Російській Федерації — дарма, що вона є головним постачальником енергоносіїв в Україну. Тож можна дійти висновку: ринок послуг сьогодні не менш політично заангажований, ніж товарний ринок. І це ще одна причина, чому над ним швидко скупчуються тіні.

Сергій ВЛАД.

За гроші усе зроблять

НА ДУМКУ спеціаліста сектора організації побутових послуг міськвиконкому Ганни Гуцулової, не так розширився асортимент послуг, як зросла кількість бажаючих їх надавати. Тут і 50 підприємств комунальної власності, які, як раніше, ремонтують, шиють, будують, стрижуть, миють, перуть та ін. І на відміну від державних — промислові, що працюють значно ритмічніше. Ще — підприємства різного калібру, які в умовах боротьби за виживання надають послуги в будівництві, ремонті житла, побутових речей і техніки, автомобілів, транспортуванні вантажів тощо. І 10 приватних з аналогічним профілем. А що вже спеціалістів розвелося, то їх ніхто нині й не перелічить.

Проте, якщо придивитися, можна помітити певну системність у строкатому спектрі послуг. Найпрестижніший вид, очевидно, ремонт і рихтування легкових автомобілів, особливо іномарок. Далі — будівництво і ремонт житла, опоряджувальні роботи. Не останнє місце за ремонтом побутової та телерадіотехніки, пошиттям, ремонтом одягу й взуття, виготовленням металопродукції, прокатом всякої всячини, аж до весільних сукон та тамади. Заробляють на перекладах на іноземні мови. На тому, що «купируют щенкам хвосты и уши» або «подписывают памятники на дому заказчика». І все ж із послугами нині є проблеми.

— Головна з них — нестача запчастин та різних матеріалів, які ми завозили з республік колишнього СРСР, — повідомляє Г.Гуцулова. — І не лише тому, що зв'язки порушилися, а й тому що з початком приватизації і комерціалізації багато підприємств корпоратизувалося. Де було одне підприємство, стало десять, а їм поки що просто не під силу вкладати значні кошти в придбання запчастин. Ще одна завада для процвітання — відсутність у населення грошей. Тому дедалі зменшується кількість людей, які б хотіли скористатися послугами.

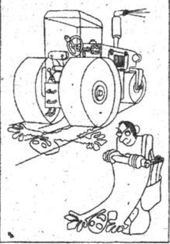
Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Точка зору

БАНКІР БАНКІРОВІ НЕ ТОВАРИШ

НЕЩОДАВНО на шпальтах нашої газети було опубліковано статтю про ситуацію, яка склалася у взаємовідносинах між Укрсоцбанком та іншими комерційними банками, і зокрема ВАбанком, у зв'язку з наданням позичок фірмі «Хелп» та її дочірнім організаціям під поруку, директора Київської міської дирекції Укрсоцбанку. З цього приводу правління Укрсоцбанку висловлює свою точку зору.

Давно стало загальною нормою, що в період оскарження судових рішень і до прийняття їх в останній судовій інстанції сторони утримуються від однобічного висвітлення таких справ у засобах масової інформації, від оцінок ситуації, характеристик поведінки іншої сторони тощо. Проте нашим колегам з ВАбанку така позиція чомусь не до вподоби. Схоже, оскарження Укрсоцбанком прийнятих рішень у вищих судових інстанціях стало для них дещо несподіваним. І, не дочекавшись завершення відповідних судових процедур, вони, на порушення елементарних норм ділової етики, організували масову публікацію відповідних матеріалів.

Використовується відверта тенденційність у висвітленні фактів, робляться потрібні наголоси, вживаються відповідні епітети, порівняння та інші прийоми журналістського пера. Хіба не заслуговують такої оцінки вжиті авторами для характеристики Укрсоцбанку словосполучення: «фінансова акула» хоче проковтнути «маленький ВАбанк з маленькими вкладниками», «дрянной драчун, бьющий слабого мальчишку»? Або чи не відгонить нещирістю твердження про те, що Укрсоцбанк як один із аргументів для захисту своєї правоти і збереження свого реноме просить узяти до уваги ту обставину, що він обслуговує таких невигідних (за мірками багатьох комерційних банків) клієнтів, як організації бюджетної сфери?

Такі публікації не тільки завдають моральної шкоди діловій репутації Укрсоцбанку, а й призводять до реальних збитків.

Правління Укрсоцбанку твердо впевнене, що згадані публікації організовані з ініціативи ВАбанку, вводять в оману громадську думку, створюють відповідний клімат перед остаточним вердиктом вищих судових інстанцій, здійснюють психологічний тиск на банк як одну із сторін в цьому процесі та арбітражні суди. Тому правління Укрсоцбанку заявляє, що багато фактів у згаданих публікаціях перекручені, не відповідають дійсності. Особливо це стосується заяви про неділовитості положення про філії Укрсоцбанку і пліток про його банкрутство. Правління Укрсоцбанку запевняє, що для виправдання такої позиції воно має необхідні документи, які після розгляду справи будуть обнародувані.

Правління Укрсоцбанку.
Малюнок Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

КУРСИ ВАЛЮТ	КУПІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Чернівці	180	120	35	185	130	38
Луганськ	183—184	123—125	37—38	185—186	124—126	38,2—39
Хмельницький	160	108	36	183	125	39,5
Луцьк	174	114	36	180	124	39

Проблема

Не мала баба клопоту...

ТАК-ОТ баба, як стверджує прислів'я, купила порося. ...І цілий ряд підприємств. Поросят, правда, вони не купували, а споруджували житло та інфраструктуру сфери послуг. Отож усі клопоти з утриманням житлофонду лягали на плечі підприємств, що не сприяло виконанню головного завдання — випуску продукції.

Особливо ускладнилася ситуація останнім часом: приміром, тягар «комуналки» нерідко «з'їдає» усі зароблені трудовими колективами кошти. Підприємства вже давно безуспішно прагнуть скинути цей тягар. Для прикладу наведу лише дві конкретні ситуації.

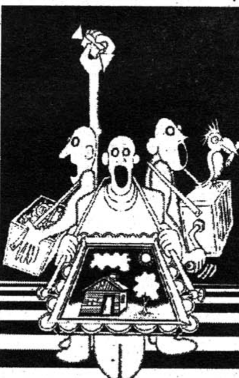
Науково-дослідний центр мобільної техніки, розташований на березі Хаджибейського лиману під Одесою, свого часу обзавівся селищем на 450 квартир, з автономними системами тепло- й енергопостачання, водогоном, станцією біологічного очищення, дитячим садком, магазином. Усе утримує власним коштом, хоч серед мешканців селища його працівників зараз близько 5 відсотків. Ще в жовтні 1992 року уряд України прийняв рішення про передачу житла та інженерних мереж селища до комунальної власності області, однак воно досі не виконано.

Вкрай складне становище склалося в житловому районі Лузанівки, де десятки будинків на балансі Одеського заводу сільськогосподарського машинобудування. Мало того, що підприємство вряди-годи сплачує зарплату своїм працівникам, воно вимушене витрачати значні кошти на утримання «комуналки» (за 1992—1994 рр. — 8,5 мільярда карбованців). Мікрорайон, трапляється, підтоплюється... фекаліями, бо на міській каналізаційно-насосній станції № 10, що дуже перевантажена, часті аварії.

Міські власті вимагають, аби підприємство привело житло в належний порядок, а воно коштів не має.

Але, з другого боку, можна зрозуміти й міські власті: нагальні потреби покриваються міським бюджетом лише на третину: житлокомунуправління Суворівського району, до якого входить і отой багатостраждальний мікромасив, на свої потреби з місяця в місяць одержує коштів у десятки разів менше, ніж заплановано.

Голова Руслан Боделан видав розпорядження щодо заходів на виконання законодавчих і нормативних актів України про передачу майна об'єктів, що забезпечують соціально-економічні потреби, до комунальної власності. Вже до 5 вересня цього року місцева влада має визначити перелік об'єктів, що підлягають передачі до комунальної власності (досі чіткої картини тут не було), з розрахунками коштів на їхнє утримання. Джерел цих значних коштів небагато. Частину грошей можуть дати місцеві податки й збори. Ще частину — можна взяти лише з державної казни.

Отже, потрібні спільні зусилля центральних та місцевих органів влади.

Георгій ВОРОТНЮК.
Малюнок Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Одеса.

Прибуткова луцька «варшавка»

Завокзальний ринок у Луцьку — один з найбільших на Волині. В народі він знаний як варшавський. Тут часто торгують поляки, які приїжджають з Любліна, Кракова і Варшави. Аби гроші, купити можна все, що до вподоби.

Спочатку на території ринку благоустроїли торгові місця для іноземців, відвели для їхнього транспорту стоянку, впорядкували готель, відкрили затишний кафетерій.

— П'ять днів на тиждень на ринку ведуть торгівлю до шести тисяч чоловік. А покупців — 15—20 тисяч чоловік, — розповідає генеральний директор об'єднання ринків Волинської області Валерій Бабін. — Майже 30 різних видів послуг надаємо населенню. Що нового пропонуємо? Сьогодні в базарні дні автостоянка приймає майже 300 автомобілів. Люди приїжджають до нас з різних регіонів України, трапляються поломки транспорту. То ми створили пункт по обслуговуванню автомобілів, оперативно і якісно проводимо вулканізацію автомобільних шин. На прохання людей відкрили майстерню з пошиття і ремонту чоловічого та жіночого одягу. Працює в нас камера по зберіганню речей. На перший погляд, то нічого особливого. Але ще рік тому цього не було.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Хроніка. Факти. Події

● *Токіо*

Ядерні випробування спричиняють не лише роздратування

Уряд Японії ухвалив рішення заморозити більшу частину безвідплатної допомоги Китаю на знак протесту проти ядерних випробувань, що їх він провадить. У поточному фінансовому році в рамках безвідплатної допомоги незайманими залишаться тільки асигнування на суто гуманітарні потреби на зразок боротьби з поліомієлітом на загальну суму близько 500 млн. ієн (близько 5 млн. доларів). Допомогу скоротять майже в 16 разів порівняно з 1994 фінансовим роком, коли вона становила 7,8 млрд. ієн (понад 78 млн. доларів).

● *Тбілісі*

Шеварднадзе відбувся подряпинами

Внаслідок сильного вибуху на подвір'ї парламенту Грузії Едуард Шеварднадзе не постраждав. Він має лише кілька легких поранень частково в обличчя і руки від скла свого автомобіля, повідомив керівник бюро інформаційної політики апарату глави грузинської держави Рамаз Сакварелідзе.

Розмовляючи із журналістами, він сказав, що вибух стався перед тим, як кортеж урядових машин, у тому числі автомобіль, у якому був Едуард Шеварднадзе, мав виїхати з подвір'я парламенту в бік Палацу молоді, де мала відбутися урочиста церемонія з приводу прийняття нової Конституції Грузії.

Окрім Едуарда Шеварднадзе, скалками стекол автомобіля незначно поранено і осіб, котрі його супроводжували. За останніми повідомленнями, глава Грузії виписали з лікарні.

● *Делі*

Будда залишився без голови

Зухвалий злочин вчинила група зловмисників, котра проникла до буддійського храму Удаягірі VII століття, який розкопали археологи в індійському штаті Орісса лише десять років тому і відразу взяли його під охорону держави. Їм вдалося відколоти від великої кам'яної статуї Будди голову і вкрасти її. На думку компетентних працівників ЦБР, голова кам'яного Будди стала здобиччю міжнародної банди злочинців, яка давно вже спеціалізується на продажу унікальних крадених витворів старовинного мистецтва товстосумам—шанувальникам старовини із США, Канади і Західної Європи, а також держав Перської затоки.

● *Вашингтон*

Буде простіше. Але не всім

Спростити процедуру перевірок під час в'їзду до країни для деяких категорій пасажирів має намір митна служба США. Ця поступка поширюватиметься тільки на осіб, які прибули до Сполучених Штатів з країн, що їх вважають «малонебезпечними» з точки зору контрабанди наркотиків.

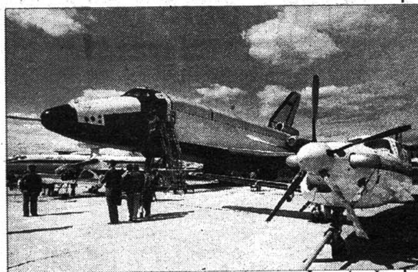
● *Париж*

Французи закликають діяти рішучіше

«Щойно стане відомий агресор, міжнародні сили швидкого реагування могли б, на прохання командування сил ООН, дати відповідь тим, хто здійснив обстріл Сараєва, в результаті якого загинули 35 чоловік», про це заявив у програмі телекомпанії «Франс-2» міністр оборони Франції Шарль Мійон. Він висловив «глибоке обурення» обстрілом боснійської столиці й підкреслив, що ця акція «має змусити міжнародне співтовариство об'єднатися, щоб вжити заходів у відповідь».

Українські «Ани» на російському «МАКСі-95»

***МІЖНАРОДНИЙ** авіаційно-космічний салон «МАКС-95» у підмосковному місті Жуковському завершився блискучим повітряним шоу минулої неділі. Господаря салону — Росію — на «МАКСі» репрезентувало майже повне сузір'я авіаційних КБ і виробничих об'єднань. З далекого зарубіжжя у виставці брали участь найбільші авіаційні фірми США, Франції, Англії, Німеччини. На експозиції серед натурних зразків авіаційної, ракетної та космічної техніки розташувалися і наші «Ани».*

Ан-38 — легкий багатоцільовий літак для місцевих повітряних ліній — московська преса охрестила прямим нащадком «Бджілки» (Ан-14). Створеного в АНТК імені О.К. Антонова літака запущено в серію в Новосибірську. Сотні погашених пожеж в Україні, Іспанії, Португалії на рахунку Ан-32П. На салоні український «пожежник» став візитною карткою Київського авіаційно-виробничого об'єднання.

Конвертований вантажопасажирський літак Ан-74ТК і салонний варіант «сімдесятчетвірки» — модифікації сертифікованого літака Ан-74, однієї з найзадіяніших в СНД машин, репрезентувало Харківське авіаційно-виробниче об'єднання. Безперечно, головною подією салону могла стати «сімдесятка». На жаль, загибель літака перекреслила ці сподівання. Сьогодні в АНТК будують другий примірник Ан-70. Завершення його будівництва і перший політ заплановано на початок наступного року.

Під час виступу в день відкриття салону перед гостями і представниками мас-медіа генеральний конструктор АНТК Петро Балабуєв наголосив, що сьогодні транспортний літак Ан-70 не має світових аналогів. За закладеними новаціями це літак третього тисячоліття, потреба в Ан-70 країн СНД, Європи, Азії й Африки становить приблизно 2500 одиниць.

«Ани» мають попит в усьому світі. Проте їх побудова за більш ніж скромної бюджетної пайки вельми проблематична. Тих самих труднощів зазнає і російська авіаційна промисловість. Дедалі більшого значення набуває кооперація авіаційних КБ і виробничих об'єднань країн СНД. Постають спільні асоціації, корпорації, фінансово-промислові групи. Антонівські «Ани» належать до нинішньої програми розвитку авіації Росії, російський літак ТУ-334 — до програми України. Яскравим прикладом взаємовигідної співпраці з російськими і західними партнерами є Ан-38. Літак оснащено турбогвинтовими двигунами і радіообладнанням виробництва «Еллайд Сигнал Аероспейс», гвинтами американської фірми «Харцель».

Поданий на салоні у вигляді моделі Ан-140 має піднятися в повітря у першій половині 1996 року. Маючи високі льотно-технічні характеристики, літак порівняно із закордонними аналогами коштує набагато дешевше, чим приваблює замовників із країн близького та далекого зарубіжжя. Сьогодні на Харківському авіаційному заводі взялися до побудови трьох перших серійних машин. До речі, саме Ан-140 віддали перевагу на нещодавньому конкурсі в Ірані, в якому брали участь такі кити літакобудування, як Франція, Італія, Іспанія.

Поки що рано говорити про реальні результати «МАКСа-95» для авіаційної промисловості України, та, безперечно, чудові льотно-технічні характеристики наших літаків, їхня економічність, невибагливість, велика вантажопідйомність привертають увагу багатьох відомих західних авіакомпаній. За словами Пітера Коменця, менеджера московського представництва американської фірми «Еллайд Сигнал Аероспейс», найперспективніший напрям у діяльності фірми — співпраця з авіаційними КБ країн СНД. А стосовно останніх, то для них сьогодні це, певне, один з небагатьох шансів зберегти авіаційну промисловість.

Тетяна АРЦИШЕВСЬКА.
Фото Володимира ФАЛІНА.

РУТ ТОМАС: «Буде дуже прикро, коли ми програємо і в боротьбі зі СНІДом»

Наркоманія і СНІД — ці явища тісно пов'язані між собою. Країнам, урядам, співтовариствам доводиться вже боротися не тільки з наркоманією, а й з поширенням СНІДу серед ін'єкційних наркоманів, тобто тих, хто вводить наркотичні речовини за допомогою шприців.

До недавнього часу в Україні не було зареєстровано таких випадків. Проте вже на початку цього року СНІД «прорвався» в середовище наркоманів. 35 ВІЛ-інфікованих наркоманів виявлено в Миколаївській та Одеській областях. Боротися з цим явищем дуже важко, тому що наркомани практично не йдуть на контакт із медиками, нехтують елементарними правилами безпеки вживання наркотичних речовин, що призводить до сумних наслідків.

Як ці та інші питання профілактики СНІДу серед так званих «груп ризику» розв'язують у Шотландії, розповідає **Рут ТОМАС** — працівник неурядової організації «Сервіс із проблем наркоманії» міста Единбурга.

— Як мені відомо, в Шотландії існує кримінальна відповідальність за виготовлення та вживання наркотичних речовин. Від поліції наркомани тримаються подалі, медикам не завжди довіряють. Як за таких умов ви знаходите з ними контакт?

— Звичайно, працювати з ними досить складно. Наркомани ведуть хаотичний спосіб життя. Лікарям, медсестрам доводиться спілкуватися через посередників, тобто через представників неурядових організацій, які контактують з ними в неформальній обстановці. Запросити наркомана в офіс чи лікарню просто неможливо.

З метою профілактики СНІДу в середовищі наркоманів і створено нашу організацію «Сервіс із проблем наркоманії». Через своїх добровільних помічників, родичів наркоманів, колишніх наркоманів ми проводимо роз'яснювальну роботу серед тієї частини населення, що вживає наркотичні речовини. Ми боремося насамперед не з наркоманією, а з небезпечною формою вживання наркотиків. Ми розцінюємо наркоманію як хворобу.

— Скільки наркоманів зареєстровано у вашому місті?

— У Единбурзі, де мешкає 500 тисяч чоловік, близько двох тисяч наркоманів, з них понад 600 — інфіковані вірусом СНІДу. Тому ми налагодили безкоштовний обмін шприців і голок ін'єкційним наркоманам, щоб зупинити чи хоча б уповільнити поширення інфекції.

— Чи звинувачують вас у сприянні наркоманії, коли ви безкоштовно обмінюєте голки і шприци?

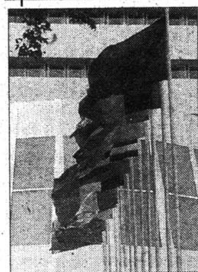
— Звичайно, такі думки є. Проте ми маємо чітко усвідомити, що проблеми наркоманії і СНІДу лежать в одній площині. Людство в боротьбі з наркоманією поки що програвало. Буде дуже прикро, коли ми програємо і в боротьбі зі СНІДом.

На сьогодні людство безсиле проти СНІДу. Тільки профілактика, безпечна норма життя і поведінки кожного з нас захистять від цієї страшної хвороби.

Розмову вів
Володимир ТАРАСЕНКО.

Перші відвідувачі — журналісти

***НАША** газета вже писала про створення в Києві Центру інформації та документації Ради Європи. Ознайомитися з центром днями було запрошено журналістів.*

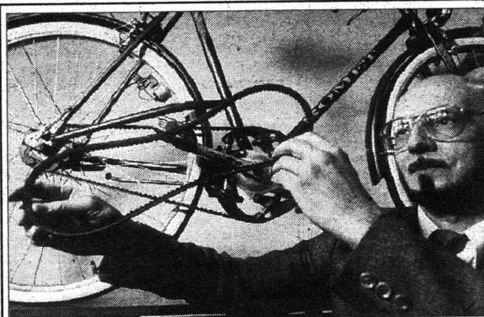

Представники преси стали першими відвідувачами центру. Його офіційне відкриття, як повідомлялося, відбудеться 15 вересня. У цьому зв'язку до Києва мав завітати високий гість — Генеральний секретар Ради Європи швед Даніель Таршис.

Центр розміщено в бібліотеці Української Правничої Фундації. І хоча маленький читальний зал розраховано лише на 8 чоловік, все ж у фондах центру зібрано 3000 одиниць матеріалів, які дають вичерпні відомості про діяльність Ради Європи. Кожен відвідувач зможе отримати тут потрібну інформацію, копії документів. Більшість документів — англійською та французькою мовами, але найважливіші перекладено вже українською.

Нагадаю, що Раду Європи засновано 1949 року, і сьогодні вона об'єднує 36 європейських держав, серед них 10 країн Центральної та Східної Європи. З країн колишнього Радянського Союзу членами РЄ вже стали Литва, Латвія, Естонія та Молдова. Україна має реальну можливість вступити до цієї поважної організації восени.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Винаходьте велосипед!

Польща. Оригінальну модель велосипеда розроблено на заводі «Ромет» у Бидгощі. Звичайний ланцюг замінено в ньому гумовим пасом, а діаметри переднього і заднього коліс зубчастої передачі змінюються залежно від сили натискання на педалі.

Фото ЦАФ-ІТАР-ТАРС.

СТАНК-ІНВЕСТ

Пізнайте нас краще!

- "Станк-Інвест" - одне з найбільших Довірчих товариств в Україні (статутний фонд 73 мільярди крб.)
- Засновник "Станк-Інвесту" - корпорація "Станк"
- "Станк" сьогодні- це одна із структур СНД, що найбільш динамічно розвивається. Основними напрямками діяльності корпорації є: виробництво електроенергії, металургія, машинобудування, сільське господарство
- Фінансова допомога приватизованим підприємствам
Ліцензія № 35 від 30 червня 1994 року Фонду державного майна України.

Центральне представництво в Харкові
вул. Пушкінська 79/2 (ст. м. "Пушкінська");
тел. 47-19-70, 40-59-37
Представництва по Україні
м.Кіровоград, вул. К. Маркса, 27.
м. Полтава, вул. Р. Люксембург, 3.
м. Луцьк, готель "Україна"
м.Луганськ, вул. Лен. Комсомолу, 11.
Луганська обл. м. Кремінна, вул. Красна,4.
Луганська обл. м. Красний Луч, м-р 4, Антрацитове шосе

Інтереси нашого товариства і Ваші інтереси спільні - через піднесення виробництва до одержання прибутку.

ИНТЕРАГРОЭКСПОРТ
ТАЛИ электрические г/п 0,5 - 10 т.
КРАН-БАЛКИ г/п 1 - 10 т.
ПИЛОРАМЫ УЛ-63.
НАСОСЫ промышленные.
Комфортабельные передвижные ВАГОНЧИКИ.
ПАРКЕТНЫЕ ЛИНИИ.
БУМАГОРЕЗАТЕЛЬНЫЕ МАШИНЫ.
КОСИЛКИ
в ассортименте.
Киев-254053,
ул. Кудрявская, 8-в.
Тел./факс: (044) 212-11-29
212-30-18

**Организация покупает лом и отходы нержавеющих сталей в объеме не менее трех тонн.
Тел./факс Киев: (044) 225-09-43,
Днепропетровск: (0562) 43-55-53.**

**Трускавецький завод мінеральної води реалізує мінеральну воду «Трускавецька», лікувальну сіль «Барбара».
Тел.: (03247) 5-10-39; 5-15-77.**

**Организация предлагает для совместного использования земельный участок 0.33 га, расположенный на побережье Черного моря.
Тел.(04844) 3-18-95.**

Інформація про додатковий випуск акцій відкритого акціонерного товариства «АТЕКО»

1. Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «АТЕКО».

Юридична адреса: смт. Турбів Липовецького району, Вінницької області, вул. Миру, 147. Код ЗКПО — 00240017. Номер і дата державної реєстрації акціонерного товариства: № 49 від 11 березня 1994 року; р/р 00260601 у регіональному управлінні ПТБ Вінниці, МФО 302571.

Предметом діяльності є виробництво машин та обладнання для комунального господарства, іншої техніки та товарів народного споживання для найбільш повного задоволення потреб господарства України, країн СНД та їх населення. Розмір статутного фонду складає 15.561.000.000 (п'ятнадцять мільярдів п'ятсот шістдесят один мільйон) карбованців. Статутний фонд сплачено повністю. Спискова чисельність службовців становить 915 чол.

Професійні дані про керівників:

Ільчук Ярослав Лукич — голова правління, освіта вища, інженер, загальний виробничий стаж — 23 роки.

Березюк Олена Кузьмівна — головний бухгалтер, освіта вища, товарознавець, загальний виробничий стаж — 16 років.

2. Дані про другу емісію акцій

Протокол прийняття рішення про другий випуск акцій № 2 від 07.08.95 р. Державна частка у статутному фонді ВАТ «АТЕКО» — 62 %.

Мета емісії — збільшення статутного фонду підприємства з метою стабілізації фінансового становища. Контролюючий орган — фірма «Аудит-2»; ліцензія на аудиторську діяльність № 591.

Обсяг емісії, що планується — 100 000 (сто тисяч) простих іменних акцій. Номінальна вартість однієї акції 105.000 (сто п'ять тисяч) карбованців. Загальна сума емісії — 10.500.000.000 (десять мільярдів п'ятсот мільйонів) крб.

Акціонери мають право:
— брати участь у загальних зборах акціонерів;
— брати участь в управлінні справами;
— брати участь у розподілі прибутків;
— отримувати інформацію про діяльність;
— отримати частину вартості майна у випадку ліквідації акціонерного товариства пропорційно вартості належних їм акцій;
— передавати акції, що належать акціонеру, у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом, заповідати їх у спадщину;
— інші права, передбачені ст. 5 Закону «Про цінні папери та фондову біржу».

Бухгалтерський баланс станом на 1 липня 1995 року (в млн. крб.)

Актив		
1. Основні засоби та інші позаоборотні активи	300975	302205
2. Запаси і затрати	99977	123221
3. Грошові кошти, розрахунки та інші активи	21878	55131
Всього	422830	480557
Пасив		
1. Джерела власних та прирівнених до них коштів	398980	439241
2. Довгострокові пасиви	-	-
3. Розрахунки та інші пасиви	23850	41315
Всього	422830	480557

Мінімальна кількість акцій, що дає право вирішального голосу — 10 (десять).

Акції випускаються однієї серії «В» з № 000001 по №100000. Початок продажу акцій — 30 серпня 1995 р. Кінець продажу акцій — 30 вересня 1995 р.

Переважне право на придбання акцій другої емісії мають акціонери підприємства. Курс продажу акцій складається під впливом попиту та пропозицій. У разі досягнення рівня передплати достроково, правлінням товариства може бути прийнято рішення про дострокове закінчення продажу акцій. Виплата дивідендів здійснюється щорічно за підсумками виробничої діяльності до 1 березня наступного за звітним року шляхом перерахування на особистий рахунок акціонерів або одержання їх на підприємстві за адресою: Україна, Вінницька область, Липовецький район, смт. Турбів, вул. Миру, 147.

3. Результати попередньої емісії

Загальна сума першого випуску акцій — 15.561.000.000 (п'ятнадцять мільярдів п'ятсот шістдесят один мільйон) крб., що складає 148.200 (сто сорок вісім тисяч двісті) простих іменних акцій номінальною вартістю 105.000 (сто п'ять тисяч) крб. Випуск акцій зареєстровано у Вінницькому обласному фінансовому управлінні 27.04.94 р. за № 4/1/94.

4. Чинники ризику

— економічна нестабільність у країні;
— прогресування інфляції.

ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ	(+3712) 220182 210779, 228818
НАЛИЧНАЯ ВАЛЮТА ЗА БЕЗНАЛИЧНУЮ	213534, 223378 ÔÀÊÑ 221385
ПОКУПКА И ПРОДАЖА ЛЮБЫХ ВАЛЮТ	(+3712) 213534 221737, 224944
МОМЕНТАЛЬНЫЕ ДЕНЕЖНЫЕ ПЕРЕВОДЫ ПО ВСЕМУ МИРУ	(+3712) 221823 ФАКС 325208
ТРАНСФЕРАБЕЛЬНЫЕ, STAND-BY И ДРУГИЕ АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ	(+371) 7284330 7283659

PAREX BANK MasterCard VISA
Выбери спокойную жизнь !

ПП «ЮРАС» реализует:

1. Автокран КС–3575АІ (14 т) 1993 г.в.;
2. Бульдозеры ДТ–75, Т–150, Т–170;
3. Цементовоз на ЗИЛ–130 (9 т) 1993 г.в.;
4. Экскаватор ЭО–2628 (МТЗ–82) 1993 г.в.;
5. Экскаватор «АТЭК» 4321 (1995 г.в.);
6. «Москвич», ИЖ–2715, «Волга», «Газель», УАЗы.

Тел./факс в Киеве: /044/ 450-31-81.

Совместное белорусско-польское
предприятие «АКО»
реализует бутылки типа «РЕТ» емкостью 1,5 л, газированные напитки в ассортименте собственного производства.
Возможна доставка.
Тел. (0152) 47-29-48.
Факс (0152) 44-51-75.

Организация реализует автопокрышки
для грузовых автомобилей следующих типоразмеров:
240 R 508
260 R 508
280 R 508
300 R 508
320 R 508
12.00-18
Тел. (044)
220-79-91,
220-78-93.

«ФАХ»
постоянно реализует
ЦЕМЕНТ

— ШПЦ М-400 с/ст навал, по цене за 1 тонну — 4 690 000 крб.
— ШПЦ М-400 с/ст тарированный, по цене за 1 тонну — 6 600 000 крб.
— Тампонажный сероводородостойкий для горячих скважин навал, по цене за 1 тонну — 4 300 000 крб.

**Все цены указаны с учетом НДС, но без учета ж.д. тарифа по состоянию на 01.06.95 г.
Тел./факс: (05652) 2-71-24, 2-38-14, 2-84-75.
Почтовый адрес: 322530, г. Желтые Воды Днепропетровской обл., ул. Буденного, 70.**

Организация реализует и заключит договора на поставку:
- паронита;
- набивок сальниковых; тканей и шнуров асбестовых;
- электродов МР-3;
- накладок и колодок тормозных;
- резинотехнических изделий (ремни, прокладки и др.).

Тел/факс (04868) 6-00-56

Арбітражним судом Хмельницької області 13 липня 1995 року порушено справу № 51-Б/3 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю фірми «Фортуна» (281100, Старокостянтинів Хмельницької області); розрахунковий рахунок № 467735 у Хмельницькому філіалі Укрбанку «Відродження», МФО 315364.

Кредиторам та можливим санаторам направити заяви з майновими вимогами до боржника у місячний термін з моменту опублікування оголошення за адресою: 280000, Хмельницький, пл. Незалежності, 1, арбітражний суд.

УКЛІН ВЕТЕРАНАМ

Ви життя віддавали,
Та країну спасли.
Дай вам Бог, ветерани,
Щоб щасливо жили,
Щоб вас всі пам'ятали,
Поіменно щоб знали.
Хай любов вас зігріє,
Хай здійсняться надії.
Шану нашу прийміть,
Довго-довго живіть,

Бо без вас Україна,
Наче мати без сина.
Пам'ятає вас ненька,
Україна рідненька.
Вас ніхто не забуде!
Так було, і так буде!

Віра ІВАНЮК,
вчителька середньої школи № 201.

Київ.

І на Далекому Сході була війна

ООН оголосила 1995 рік роком Перемоги. У Європі півстоліття тому зусиллями антигітлерівської коаліції було остаточно розгромлено фашистську Німеччину, а згодом в Азії — мілітаристську Японію. На початку вересня цього року міжнародна громадськість відзначатиме 50-річчя закінчення другої світової війни. Відомо, як трагічно пройшлася вона і по нашій українській землі.

Десятки тисяч громадян України брали участь у бойових діях на Далекому Сході. На жаль, про це мало хто знає. Мовчать історики, рідко згадують далекосхідні баталії і засоби масової інформації. Це хвилює ветеранів.

«Різні люди і партії по-різному тлумачать таке мовчання, — пише до редакції голова Диканської районної ради ветеранів Полтавської області А. Івашко. — Але ж переступити через цю сторінку історії буде злочином перед солдатами другої світової».

Ми нещодавно повідомляли в «Голосі України» про заходи з відзначення півкової пам'ятної дати, які затвердила президія Ради організацій ветеранів України. На офіційному, державному, рівні досі — мовчанка. Шкода, звичайно. Адже маємо схилити голови перед солдатами — живими і полеглими, — які поставили крапку в тій проклятій війні.

Володимир ЧЕРКАС.

ДРУГА ЗІРКА ГЕРОЯ

Які тільки випадки не траплялися в роки Великої Вітчизняної війни... Ось один із них.

Льотчик-винищувач, Герой Радянського Союзу М. Кузнецов після чергової повітряної сутички з фашистами, збивши літак гітлерівців, повертався до свого аеродрому. Раптом із-за хмари вигулькнув «Мессер». Приймати бій Кузнецов не зважився: закінчувалися боєприпаси й бензин. Фашист шулікою спікірував на наш літак і чергою з крупнокаліберного кулемета збив його. Кузнецов викинувся на парашуті. Спускаючись, помітив, що фашист не облишив його, а продовжує віражувати довкола парашута. Швидко наближалася широка галявина, поросла травою й чагарником. Він і приземлився просто на кущі. Почав стежити за рухом гітлерівця. А той, кілька разів обігнувши чагарник, зайшов на посадку. Либонь, вирішив узяти радянського льотчика в полон. Кузнецов з кущів бачив, як гітлерівець, посадивши літака, залишив його у режимі малих обертів, а сам з автоматом у руках попрямував до кущів, де від легкого вітерця то здіймався, то опадав білий купол парашута.

Стежачи за німцем, Кузнецов непомітно обійшов його і поміж кущів почав пробиратися до німецького літака. Коли ж до машини залишалося кілька метрів, випростався і стрибнув у кабіну. Фашист оговтався, та було запізно. Заревів двигун, і за лічені секунди «Мессершмідт» знявся у повітря. Набравши висоту, Кузнецов ліг курсом на свій аеродром. Там зайшов на посадку. Ошелешена аеродромна охорона не повірила своїм очам: з «Мессера», ступивши на площину, зіскочив на землю сам майор Кузнецов. Підбігло чимало льотчиків.

— Що сталося? У чім річ?

— Та отак, зробив у повітрі пересадку, — посміхаючись, відповів Кузнецов.

За тиждень наказали йому на новому "Лавочкіні" летіти до Москви, де серед інших нагороджених був нагороджений і він другою Золотою Зіркою Героя.

Льотчик-винищувавч М. Кузнецов був у небі від першого до останнього дня війни. На його рахунку 27 збитих ворожих літаків. Протягом багатьох років по війні він очолював Чернігівське авіаційне училище. Пішов із життя генералом.

Леонід ЗУБКО, журналіст.

А про вдову забули

НЕЩОДАВНО мені потрапила до рук книга «Історія міст і сіл. Вінницька область». У ній ідеться і про моє рідне село Вишенька Хмільницького району. Схвилювали рядки про земляка-односельця Володимира Петровича Павлинського — героя-підпільника, страченого фашистами.

Уже в повоєнні часи про нього багато розповідали в селі, писали газети.

Довгий час я не був у Вишеньці, тому, як тільки приїхав, зацікавився долею рідних підпільника. Зустрівся з удовою Володимира Петровича Павлиною Микитівною. Вона з сумом повідомила, що навіть у дні відзначення 50-річчя визволення України про неї забули.

— Раніше, — каже, — хоч якусь десятку платили, як удові загиблого воїна, а сьогодні й цього позбавили. Коли була молодшою, зверталася до військомату, а там зажадали, щоб назвала партизанський загін, з яким співробітничав мій Володя. Хоч він і довіряв мені, але ж усіма таємницями не ділився. Це зрозуміло. Під час окупації щовечора в нашій хаті збиралися підпільники, обговорювали якісь питання, щось писали, виготовляли печатки, листівки...

— Найчорнішим для мене став той день, — продовжувала старенька вдова, — коли фашисти прийшли заарештувати Володю. У хаті все перевернули, у подушці знайшли якісь документи. Чоловіка забрали і повезли до Бердичева. Я з малими дітьми там його знайшла і добилася побачення. «Знаєш, — сказав він мені, — якщо я втечу звідси, то тебе і дітей гітлерівці розстріляють». Отож і перед розстрілом він захищав нас!

Важко розповісти, скільки сліз я виплакала після його загибелі. Двоє маленьких дітей, тяжка робота в колгоспі, ні від кого ніякої допомоги. А тепер ще й старість...

Ось таке розповіла мені про свою гірку долю вдова підпільника-партизана. Військкомат вимагає: дай довідку з партизанського загону, тоді, може, й буде якась допомога. А де вона, старенька, візьме ту «бамагу»? Правда, кажу, що в Луцьку, по вул. Саперів, 3, мешкає Шапуріна Домініка Федорівна, а в Андрушівці Житомирської області — Рудюк Тетяна Дмитрівна, які були в одній підпільній організації з Володимиром Павлинським. Може, вони допоможуть своїми свідченнями? А може, щось відомо Партизанській комісії при Верховній Раді України?

Дуже б хотілося допомогти бідній удові. Адже проголошуємо: ніхто не забутий, ніщо не забуте!

Олексій ІЩУК.

Вінниця.

ЯК Я СТАВ «АМЕРИКАНСЬКИМ ШПИГУНОМ»

Фрагменти із записника

У РОКИ війни я був учасником антигітлерівського підпілля і руху Опору у Франції. Доводилося неодноразово тікати з гітлерівських таборів. І все невдало. Після однієї з втеч попав до рук гестапо і був запроторений до знаменитої ремельсбахівської штрафної команди 1050-б кам'яного кар'єру компанії Августа Лейпольда, що у Вестфалії. Про перебування там мені нагадав виявлений нещодавно у моєму архіві записник, який дивом проґавили київські емгебешники у 1949 році, арештовуючи мене як «значного американського шпигуна».

Ось уривки з цього записника.

18.3.45 р. Англійська авіація вночі, американська — вдень безперервно колошматять гітлерівський рейх. Четвертий день «червонодзьобі карлики» (прізвисько невеликих американських бомбардувальників) засипають бомбами господарство Августа Лейпольда — кар'єри, дробарки, вітки. Союзники рвуться до Рейну, гітлерівці відступають манівцями. В тому числі і повз наш табір, розташований у ведмежому плоскогір'ї.

Від Феді Москальця, який працює прибиральником у приміщенні охорони, дізнаємося: із Кайзерслаутерна отримано наказ про термінову підготовку до евакуації табору на схід, а в надзвичайній ситуації — ліквідувати! Вирішуємо: не гаючи жодної хвилини, роззброїти і перебити охорону, комендатуру підірвати. Іти назустріч союзним військам, звільняючи при цьому сусідів — французів, югославів, поляків, інтернованих італійців.

До вечора з поставленим перед собою завданням ми впоралися. До того ж, активну допомогу нам надали німці-підпільники і десятка півтора озброєних дідуганів, що приєдналися до нас, — їх призвали в армію рейху напередодні.

30.3.45 р. Трір. У колишніх есесівських казармах створено два табори для звільнених — силоміць забраних у німецьке рабство жінок та підлітків і окремо — для колишніх радянських військовополонених. До речі, рішенням радянської місії в Парижі, очолюваної генералом Голиковим, мене призначено командиром 1-го батальйону.

21.4.45 р. З невеликою групою колишніх підпільників ремельсбахівської штрафної команди рушаю в «рідні» місця. Одна мета: будь-що розшукати могили товаришів, убитих під час спроби втечі з 1050-б. Їх було п'ятеро: Савченко, Волков, Майхор, Крайнюк, Майданюк.

22.4.45 р. Могили виявлено у давно забутих місцях... Вирішуємо перепоховати останки в одну могилу на центральному кладовищі селища, а німці доставлять туди гранітну брилу для пам'ятника. Після цього я зі своїми підлеглими рушаю до американського військового коменданта міста Кузеля. Американці прийняли нас тепло, по-дружньому, як старих знайомих... Комендант одразу ж викликав двох рядових і дав завдання вирізьбити на граніті могильний напис двома мовами, який ми запропонували.

8.5.45 р. На кладовищі зібрався майже весь Реммельсбах. Приведено американську роту, капрали, офіцери. Церемонію похорону і відкриття пам'ятника запропонували розпочати мені. Траурний марш, грім салюту... Клятвену промову про вічну дружбу і взаєморозуміння союзників, які розгромили фашизм, виголошує американський комендант Кузеля.

— Без нечуваного героїзму славної Радянської Армії ми навряд чи змогли б перемогти такого сильного, підступного ворога, — закінчує промову комендант.

Як не дивно, це перепоховання вбитих гітлерівцями радянських військовополонених і стало одним з головних доказів для колишніх МДБ УРСР та Особливої Наради, котрі «викрили» мене як американського шпигуна, за що заочно засудили до 25 років позбавлення волі з відбуттям у таборах суворого режиму.

Михайло ШМУШКЕВИЧ.

Київ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 371624.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311163.